

Kuopion ja Siilinjärven ev.lut. seurakuntien lehti

KIRKKO & KOTI

28.8.2024 / 8 / kirkkojakoti.fi

Syyskuun
tapahtumat
liitteessä!

Yrittäjä Henna Stockås:

Luotan rukouksen voimaan

sivu 12

Kaverikasvatus
tekee hallaa
lapselle

sivu 4

Uskonottomuus
on uusi normaali

sivu 6-7

Avioero ja
lapsen tunteet

sivu 3

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
päätoimittaja ja viestintäpäällikkö
minna.siikaniva@evl.fi

Ovatko ovet auki?

TYÖKAVERINI KERTOI taannoin, että jotkut kanttorit näkevät autojen rekisterikilpien numerot virsinä. Kesällä huomasin, että omaan ammattiini kuuluu kirkon asioiden kuuleminen herkillä korvilla ja näkeminen tarkoilla silmillä.

MEDIASTA EROTTUVAT ymmärrettävästi kaikki kirkkoon liittyvät uutiset ja tänä kesänä niitä oli valitettavasti erityisen paljon rippikouluihin liittyen.

OLIN HELSINGISSÄ LOMALLA ja raitiovaunussa istuessani hörustin korviani, kun kaksi kanssamatkustajaa päivitteli pääkaupunkiseudun suurimpien kirkkojen sisäänpääsymaksuja. He pohtivat, meneekö kirkolla tosiaan niin huonosti.

SAMAAN AIKAAN uutisseurannasta osui silmiini aihetta käsittelevä juttu, josta selvisi enemmän. Pääsymaksu on kesäkaudella päivisin Helsingin tuomiokirkkoon ja Temppeliaukion kirkkoon 8 euroa, Suomenlinnan kirkkoon, Johanneksen kirkkoon ja Kampin kappeliin 5 euroa. Helsingiläiset voivat vierailta kirkkoissa maksutta seurakunnista noudettavilla kirkkopasseilla. Temppeliaukion kirkkoon pääsee myös museokortilla.

”KÄVIJÄMÄÄRÄ on laskenut Tuomiokirkossa kesäkuussa noin puolella viime vuoden kesäkuusta. Viime vuoden kesä-elokuussa Tuomiokirkossa kävi keskimäärin yli 2 400 vierailijaa joka päivä. Ulkomalaiset turistit ovat tottuneita pääsymaksuihin, mutta monille suomalaisille on iso juttu, että kirkkoon on pääsymaksu”, kertoi palvelupäällikkö Anni Roiha Helsingin tuomiokirkkoseurakunnasta KirKKo ja kaupunki -lehdessä 12.7.

KIRKON ”OVET AUKI” -STRATEGIA on voimassa vuoteen 2026. Miltä sinusta tuntuisi ajatus vaikkapa Kuopion tuomiokirkon 5 euron pääsymaksusta? ●

AJANKOHTAISTA AJASSA

Luomakunnan aika

Syksyn alussa kristityt ympäri maailmaa rukoilevat luomakunnan puolesta. On kyse luomakunnan ajasta, kansainvälisestä ekumeenisesta rukousjaksosta 1.9.–4.10. Nyt teemana on Toivo ja toimet Luomakunnan kanssa. Luomakunta ei ole ihmisen käyttöön luotu kohde, vaan meidät on kutsuttu suhteeseen ja yhteistyöhön Luomakunnan kanssa. Juhlimme Jumalaa Luojana, jolta saamme toivon toimia ekokriisin keskellä.

ekumenia.fi

Suru koskettaa

Tänä vuonna valtakunnallisena kuolleiden lasten muistopäivänä 23.9. nostetaan esiin lasten ja nuorten surua. Muistopäivä on tarkoitettu kuolleen lapsen vanhemmille ja sisaruksille sekä isovanhemmille, kummeille, kavereille ja muille läheisille. Lapsen kuolema koskettaa monia tragediatilanteissa Suomessa ja maailmalla. Muistopäivänä voi tukeutua toisiin ja sytyttää kynttilän tuomaan lohdutusta ja valoa tulevaan.

kapy.fi/muistopaiva

Huomiota hävikkiin

Hävikkiiviikolla 23.–29.9. järjestetään keskustelua ruokahävikistä ja ruoan arvostuksesta. Tänä vuonna halutaan lisätä kasvien syöntiä, ilman hävikkiä tietenkin. Kansainvälinen ruokahävikkipäivä 27.9. muistuttaa ruokahävikin ehkäisemisen ja vähentämisen merkityksestä globaalisti. Samaan aikaan kun syömäkelpoista ruokaa menee valtavasti hävikkiin, maailmanlaajuisesti miljoonat ihmiset kärsivät yhä nälästä.

kuluttajaliitto.fi/havikkiviikko

YKSI HETKI TYÖSSÄ

Elokuun alussa Tuomiokirkkoseurakunnan urkurina aloittanut Vesa Kajava harjoittelee syksyn konserttia varten. Kajava konsertoi Tuomiokirkossa 15.9. klo 18. Tilaisuuteen on vapaa pääsy. Kuva Tuija Hyttinen.

LAINATTUA

”Niille, jotka hyötyisivät eniten arkea avustavista ja palvelujen saavutettavuutta lisäävistä tekoälyratkaisuksista, ei kehitetä palveluita, koska he eivät ole parhaita maksajia.

Sosiaalietiikan tutkijatohtori Taina Kalliokoski,
evl.fi 1.8.2024

”Elämässä tulee aina tilanteita, joissa asiat menevät tahtomattakin väärin. Armo on silloin ainoa mahdollisuus.

Kolmiloikkaaja Kristiina Mäkelä, Sana 11–12/2024

LYHYESTI

KUOPION HIIPPAKUNTA ja Pohjois-Savon hyvinvointialue ovat allekirjoittaneet yhteistyösopimuksen. Sen tarkoituksena on edistää alueella toimivien Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien sekä Pohjois-Savon hyvinvointialueen välistä yhteistyötä niissä asioissa, jotka koskevat osapuolten yhteisiä tehtäviä. Yhteistyösopimus on ensimmäinen laatuaan valtakunnassa.

KUOPION HIIPPAKUNNAN, ELCJHL:n ja Suomen Lähetysseuran uudistettu kumppanuussopimus allekirjoitetaan 1.9. Iisalmen lähetysjuhilla. Sopimuksella halutaan mm. vahvistaa Jordanian ja Pyhän maan evankelis-luterilaisen kirkon diakoniaa alueella kriisistä kärsivien ihmisten auttamiseksi.

10

MILJOONAA

Vuosittain
Kirkon diakonia
avustaa yli
10 miljoonalla
eurolla.

TUKEA EROSSA

Kuopion seurakunnat järjestää tänä syksynä kaksi eroryhmää. Ammatillisesti ohjatussa vertaisryhmässä voi tulla näkyväksi erokokemuksen kanssa. Lue lisää tapahtumaliitteestä.

- Lasten eroryhmä 6–9-vuotiaille lapsille Kuopiossa 23.10.–20.11. Ilm. 15.9. asti.

- Eroryhmä aikuisille Kuopiossa 17.9.–26.11. Ilm. 9.9. asti.

Eroasioissa perheitä tukevat auttamisen ammattilaiset kunnissa, seurakunnissa ja järjestöissä, kuten Ensi- ja turvakotien liitossa (apuaeroon.fi), Yhden vanhemman perheiden liitossa (yvpl.fi) ja Kasper ry:ssä (suomenkasper.fi).

Rohkaise puhumaan ja anna aikaa

Kun vanhemmat eroavat ja perheen arki mullistuu, on tärkeää huomata lapsen näkökulma.

Sini-Marja Kuusipalo teksti
iStock ja Studio Lindell kuvat

Vanhempien ero muuttaa koko perheen arjen. Eroauttamisen ammattilaisen viesti lasten ja nuorten vanhemmille on yksinkertainen: Huomaa lapsen näkökulma. Anna lapsen ja nuoren elää ero läpi ja omaan tahtiinsa, korostaa kouluttaja, pappi **Kaisa Aitlahti** (ympyräkuvassa).

”Eroavavan aikuisen pitää huolehtia omasta hyvinvoinnistaan, mutta kannattaa samalla miettiä, miltä asiat lapsesta näyttäisivät. Ota lapsi mukaan keskusteluihin, joissa hän voi ilmaista mielipiteensä. Lapsi selviää kyllä erosta, kunhan aikuinen hakee itselleen apua muualta”, Aitlahti korostaa.

Vanhemmuus ei katoa

Lapsi tunnistaa kodin kireän ilmapiirin ja on aikuisten välisistä asioista usein paremmin kartalla, kuin aikuiset ajattelevat. Ero tulee lapselle harvoin yllätyksenä.

Erosta kannattaakin kertoa ajoissa, ei sinä päivänä, kun toinen jo muuttaa pois. Näin lapselle jää aikaa sulatella asiaa.

”Kiinnity keskustelussa lapsen kokemuksiin tai havaintoihin. Olet ehkä jo huomannutkin, että me on riidetty tai olen ollut surullinen.”

Lapselle on syytä kertoa faktat: kuka tai ketkä muuttavat, minne ja milloin.

”Kannattaa korostaa, että rakastaa lasta yhä tosi paljon. Sitä kannattaa toistaa ja muistuttaa. Vaikka yhteisen kodin elämä ja parisuhde loppuvat, vanhemmuus ei katoa.”

Tarjoa hyvä hetki

Vaikka vanhempien keskinäiset suhteet voivat olla tulehtuneet, lapselle on tärkeää, että vanhempien yhteistyö toimii.

”Lapsen hyvinvointia tukee se, että toisesta vanhemmasta puhutaan arvostavasti. Ei mustamaalata eikä kerrota ikäviä epäilyksiä tai juoruja. Yritä olla reilu toista kohtaan.”

Luottamusta molempiin vanhempiin pitäisi vahvistaa.

”Lapsen pitäisi saada rakastaa kaikkia aikuisia, jotka ovat hänelle tärkeitä.”

Jos toinen vanhempi on toiminut väärin esimerkiksi päihteiden, väkivallan tai rikollisuuden vuoksi, silloinkin voi kertoa lapselle perustiedot ja vastata hänen kysymyksiinsä.

Aitlahden mukaan lapsella on monesti toive, että perheenjäsenet olisivat yhdessä. On paikallaan avoimesti puhua, voidaanko pitää yhteiset juhlat, mennä reissuun tai viipyä hetki yhdessä kahvipöydässä. Lapsen voi ottaa mukaan uutta arkea koskevaan päätöksentekoon: Mitkä asiat ovat lapselle tärkeitä? Miten vietetään isä- ja äitipäivät?

Aikuiselle valttia ovat joustavuus ja halu kuunnella. Jos lapsi toivoo syntäreilleen molemmat vanhemmat ja kaikki isovanhemmat, pystyisivätkö aikuiset taipumaan toiveeseen, vaikka entisen puolison ja hänen sukunsa tapaaminen olisi itselle vaikeaa?

Ero ei ole lapsen syy

Vanhempien erotessa lapsi usein kokee surua, mutta voi myös olla helpottunut, häpeissään tai kiukkuinen. Tunteita ei tarvitse pelästyä. Aikuisen on tarpeen vahvistaa olet tärkeitä -kokemusta.

”Lapsi helposti olettaa, että ero on hänen syytään ja tekee virheellisiä johtopäätöksiä. Minä kiukuttelin, eivätkä vanhemmat jaksaneet.

Minulle piti hankkia uudet vaatteet, eivätkä perheen rahat riittäneet.”

Jos lapsen tiedoissa on aukkoja, hän täyttää ne mielikuvituksellaan. Aitlahti painottaa, että lapsi pitää vapauttaa syyllisyyden epäilyksistä ja tilanteen korjaamisen vastuusta. Ero ei koskaan ole lapsen syy tai lapsen vastuulla.

”Lapsi voi kysyä eron syytä montakin kertaa. Aina pitäisi jaksaa keskustella aiheesta.”

”

Parasta tukea on kysyä kuulumisia.

Jos lapsi eron jälkeen oirehtii koulupoissaoloin, aggressiivisuudella, uni- vaikeuksilla, päihteillä tai masennuksella, hän kaipaa enemmän tukea kriisistä selviytymiseen. Sitä saa esimerkiksi koulukuraattorilta, perhetyöntekijältä tai seurakunnasta.

Kriiseissä lapsi ja nuori hyötyvät myös ryhmistä, joissa saa tukea sekä vertaisilta että aikuisilta ammatti-

laisilta. Tieto siitä, että muutkin lapset ovat käyneet läpi samaa muutosta ja kahden kodin elämää, antaa voivoa ja luottamusta tulevaan.

”Älä kiellä puhumasta erosta. Lapsen ei pidä kantaa salaisuuksia. Kaikki aikuiset voivat tukea lasta pääsemään kiinni elämän jatkumiseen. Elämä voi olla hyvää myös eron jälkeen.”

Parasta tukea lapselle on kysyä kuulumisia. Oma uteliaisuus ja ratkaisujen tuputtaminen on syytä unohtaa.

Erokokemus kulkee mukana

Ero ei mene hetkessä ohi.

”Lapsi tai nuori joutuu käymään eroa läpi elämän varrella: juhlissa, omien lasten isovanhempien roolia miettiessä. Suru yhteisen kodin menettämisestä voi tulla vastaan usein.”

Eron liittyvää yksinäisyyden kokemusta voi vähentää sillä, että laajemminkin yhteisössä olisi perheistä monimuotoinen kuva.

”Ei oletettaisi, että kotona on kaksi vanhempaa. Huomioimalla moninaisuuden voimme olla kuormittamatta lasta kokemuksella perheen vääränlaisuudesta. Jos lapsi huomaa avaran asenteen, hän saattaa puhua omasta perheestään eikä mene lukoon.” ●

”Nykyään vanhemmat lipsuvat helposti liian sallivaan kasvatukseen”, Jarno Paalasmaa kertoo.

Oheneva aikuisuus

Jarno Paalasmaa peräänkuuluttaa turvallista vanhemmuutta. Siihen kuuluu lempeää johdonmukaisuutta ja rajojen laittamista.

Nina Riutta teksti
iStock ja Julia Alakulju kuvat

Kasvatuksessa on aina kyse valtasuhteesta: vanhempi on vanhempi. Näin sanoo Vantaan seudun steinerkoulun rehtori **Jarno Paalasmaa** (ympyräkuvassa), joka on kirjoittanut kirjan kaverivanhemmuudesta.

Vapaus ja rajat – Kaverivanhemmuudesta kasvattajaksi (Viisas Elämä 2024) kertoo aikuisuuden oheneemisestä. Se näkyy Paalasmaan mielestä vanhemmuudessa ja myös koulun toimintakulttuurissa.

”Olen havainnut, että viimeisen 20–30 vuoden aikana ymmärrys lapsen kehitysvaiheista on jäänyt taka-alalle. Meillä ei enää sen paremmin kotona kuin koulumaailmassakaan kehitetä kasvatusta ja opetusta lapsen kehitysvaiheiden mukaan.”

Arvomaailmamme on Paalasmaan mielestä muuttunut niin, että nykyään ihailaan lapsen nopeaa itsenäistymistä.

”Kun pienen lapsen harteille laitetaan liikaa päätöksentekovaltaa ja vapautta sekä vaaditaan liikaa itseohjautuvuutta, seurauksena on käytösongelmia ja impulsiivisuutta. Tästä on myös tutkimustietoa.”

On opittava pettymään

Kasvatuksessa ääripäät ovat erityisen haitallisia. Fyysinen kurit-

taminen kiellettiin 1980-luvulla, ja nykyään tiedetään, että pelolla kasvattaminen on erittäin vahingollista. Sen vuoksi Paalasmaa ei kirjoittanutkaan kirjaa liian ankarasta kasvatuksesta vaan toisesta ääripäästä: kaverikasvatuksesta.

”Nykyään vanhemmat lipsuvat helposti liian sallivaan kasvatukseen. Seurauksena on, että meillä kasvaa sosiaalisesti kömpelöitä ja itsekkäitä nuoria, jotka eivät ole tottuneet rajoihin. Se näkyy heissä myöhemmin aikuisina.”

Ikä vaikuttaa siihen, minkälaisia rajoja lapsi tarvitsee. Mitä pienempi lapsi on, sitä enemmän merkitsevät toistuvat rutiinit ja turvalliset rajat. Murrosikäisen vanhempana painottuvat erilaiset ydinasiat. Kaikenikäiset lapset hyötyvät kuitenkin siitä,

että arjessa on lempeää johdonmukaisuutta, rajoja ja rutiineja.

”Jos kotona lapselta on liikaa kysely mielipidettä kaikkeen, oltu liikaa mieliksi ja annettu periksi kaikessa, niin päiväkodissa ja koulussa lapsen on vaikea kunnioittaa opettajia ja muita aikuisia. Myös itselle vaikeiden asioiden tekemiseen ei löydy motivaatiota”, Paalasmaa sanoo.

”Kuitenkin oppimisessa tärkeintä on itsensä haastaminen ja välillä itsensä ylittäminen. Vanhemman tehtävänä on myös tuottaa lapselle pettymyksiä. Jos lapsen pettymysten sietokyky ei kehity, siitä on hänelle harmia myöhemmin.”

Lapsi ei ole neuvottelukumppani

Kaverikasvatuksen lisäksi Paalasmaa on nähnyt paljon sitä, että lapsia kasvatetaan konditionaalissa. Tällöin vanhempi kyselee pieneltä lapselta, että haluaisitko tulla ruokapöytään ja mitä haluaisit syödä. Tai menisitkö nukkumaan? Pesisitkö hampaat?

”Tuokin on haitallista, sillä pienellä lapsella on oikeus olla lapsi. Hänellä on oikeus turvalliseen ja johdonmukaiseen lapsuuteen, eikä lapsella tarvitse olla mielipidettä joka asiaan.”

Selkeää ja hyvää vanhemmuutta on Paalasmaan mielestä esimerkiksi se, että ruokapöytään tullaan silloin, kun on yhteinen ruokahetki, ja syödään sitä, mitä on tarjolla. Lapselta voi tietenkin kysyä ruokatoiveita, mutta vanhempi päättää, mitä syödään ja mitä kaupasta ostetaan.

”Olemme taipuvaisia näkemään lapsen pienenä aikuisena ja alamme neuvotella hänen kanssaan. Tai luulemme, että lapselle pitäisi hirveästi perustella kaikkea. Mutta se voi olla

paitsi turhauttavaa myös ongelmallista, sillä maailma ei toimi niin.”

”Esimerkiksi koulussa opettaja ei voi isossa ryhmässä kysellä ja perustella jokaiselle erikseen, että haluaisitko lähteä välitunnille ja miksi se kannattaa.”

Paalasmaan mukaan lapsi tarvitsee ennen kaikkea turvallista vanhemmuutta. Siinä aikuinen huomioi lapsen ikävaiheen ja etsii tasapainoa sallivuuden ja ankaruuden välillä.

Turvallinen vanhemmuus perustuu siihen, että aikuinen on läsnä lapsen elämässä ja pysähtyy aidosti kuuntelemaan, mitä lapselle kuuluu. ●

NÄISTÄ EI NEUVOTELLA

- Hampaat pestään aamuin illoin.
- Ruokapöytään tullaan ruoka-aikana.
- Talvella pukeudutaan lämpimästi.
- Kouluun mennään, vaikka väsyttäisi.
- Iltarutiinit ja unirytmit säilytetään perusarjessa.
- Sairaana otetaan lääkettä.
- Epäasiallista ja loukkaavaa kielenkäyttöä ei hyväksytä.

Arjen taitoja ja mysteerejä

Kesän jälkeen on alkanut taas arki. Monille se tarkoittaa myös paluuta vanhan harrastuksen pariin tai ehkä jopa uuden aloittamista. Kansalaisopistolla on mistä valita.

Heli Haring teksti
Vicente Serra kuva

Kesän jälkeen on alkanut taas arki. Monille se tarkoittaa myös paluuta vanhan harrastuksen pariin tai ehkä jopa uuden aloittamista. Kansalaisopistolla on mistä valita.

Paljonko kursseja on tarjolla alkavalle lukuvuodelle, Kuopion kansalaisopiston rehtori Kirsti Turunen?

"Niitä on reilu 2 000. Osa on pidempiä ja osa yhden illan tai viikonlopun mittaisia. Kurssien määrä on pysynyt suurin piirtein samana usean vuoden ajan. Muutosta on pikemminkin tullut siinä, että lyhyiden kurssien tarjonta on kasvanut. Ihmiset eivät välttämättä halua sitoa aikataulujaan pitkiksi ajoiksi."

Mitä uutta on luvassa?

"Olemme halunneet painottaa teemallisesti kansalaistaitoja eli kaikkea sitä, mitä tarvitaan arjessa pärjäämiseen. Sellaisia ovat esimerkiksi luontoon ja retkeilyyn, digitaitoihin, vaatteiden paikkaamiseen ja korjailuun sekä opiskelijabudjetin ruuanlaittoon liittyvät kurssit. Erityisenä uutuuksena haluaisin nostaa neuvottelutaitojen kurssin – aika tärkeä taito nykypäivänä."

Mitkä alat ovat suosituimpia?

"Perinteisesti luovien alojen kurssit ovat olleet suosikkeja. Liikunnasta erityisesti jooga ja pilates vetävät väkeä, samoin monet ruokakurssit."

Vieläkö mahtuu mukaan?

"Tällä hetkellä täysiä kursseja on reilu 400 eli useille kurseille mahtuu vielä. Vaikka ei saisi toivomaan-

sa paikkaa heti, kannattaa ilman muuta ilmoittautua jonoon. Tilanteet elävät kauden alussa ja peruutuksia tulee. Jonottajien määrä on myös meille arvokasta tietoa, sillä se kertoo, millaisilla kursseilla on kysyntää ja auttaa meitä suunnittelemaan tulevaa tarjontaa."

Jos ei löydy mieleistä kursssia, voiko sellaista toivoa?

"Kyllä voi, ja pyrimme mahdollisuuksien mukaan niihin vastaamaan. Meiltä on esimerkiksi toivottu mysteerikurssia ja nyt sellainen on ohjelmassa. Etukäteen osallistujille ilmoitetaan vain paikka ja mahdolliset tarvittavat varusteet, muu sisältö selviää vasta paikan päällä." ●

KAMALA LUONTO

LYHYESTI

Kirkon diakonia auttanut yhä useampaa

Kirkon tilastojen mukaan evankelis-luterilaisten seurakuntien diakoniatyö on myöntänyt avustuksia kolmanneksen enemmän alkuvuonna kuin viime vuoden alkupuoliskolla. Lisäksi ruokapua on jaettu aiempaa enemmän.

Kirkon diakoniatyössä näkyvät ihmisten huoli tulevaisuudesta ja omasta taloudellisesta selviytymisestäään. Diakoniatyöntekijät kertovat, että vähävaraisia ihmisiä ahdistaa tunne, että he ovat arvottomia muiden silmissä.

Kirkon tilastojen mukaan toukokuun loppuun mennessä avustuksia oli myönnetty jo lähes 3,5 miljoonaa euroa, kun vastaavana aikana viime vuonna diakonia-avustuksia annettiin 2,6 miljoonaa euroa.

Seurakuntien diakoniatyön puoleen kääntyneet ovat hakenneet tukea erityisesti muutostukustuksiin sekä sähkölaskuihin. Tarve edullisempiin asuntoihin ja asumismuotoihin on kasvanut.

Kirkon rahoituksen leikkaaminen rikkoisi perustuslakia

Kirkon yhteiskunnallisten tehtävien valtion rahoituksen esitetty leikkaus rikkoisi perustuslakia, heikentäisi yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden kannalta tärkeää toimintaa ja uhkasi nostaa hautaustoimen maksuja.

Näin totesi kirkkohallituksen täysistunto 21.8. antamassaan lausunnossa luonnokseen hallituksen esityksestä, jolla muutettaisiin kirkon valtionrahoitusta koskevaa lakia. Toteutuessaan hallituksen esitys laskisi pysyvästi kirkon valtiota saamaa rahoitusta sille määrättyjen yhteiskunnallisten tehtävien hoidosta noin 20 miljoonalla eurolla.

Hallituksen leikkaus ehdotukset perustuvat hallituksen sopeuttamistoimiin liittyviin päätöksiin, joiden seurauksena kirkollisveron tuoton arvioidaan kasvavan reilusti. Kirkkohallitus muistuttaa, että kirkollisverotulot ja valtion rahoitus eivät kuitenkaan ole toisiinsa rinnastettavia kirkon tulolähteitä.

Valtion rahoitus on korvaus Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnille ja seurakuntayhtymille annetuista yhteiskunnallisista lakisääteisistä tehtävistä. Kirkko vastaa kaikkien vainajien, myös kirkkoon kuulumattomien hautaamisesta. Lisäksi sen tehtävänä on pitää huolta laajan kulttuuriperinnön vaalimisesta ja ylläpitää osaltaan väestökirjanpitoa. Verovaroja käytetään sen sijaan seurakunnalliseen toimintaan. ●

Lisää päätöksenteosta
kuopionseurakunnat.fi ja
siilinjärvenseurakunta.fi

Nuoriso vieraantuu uskonnosta

Nuoriso viitoittaa tietä kohti moniäänistä ja monikulttuurista yhteiskuntaa.

Yhä harvempi nuori näkee uskonnon keskeisenä elämään merkityksellisyttä antavana tekijänä. Tämä ei kuitenkaan johda nihilismiin tai toivottomuuteen.

Vesa Keinonen teksti
iStock pääkuva

Varsin yleinen käsitys on, että nuoret ikäluokat voivat Suomessa pahoin ja heidän näköalansa tulevaisuuteen ovat hyvinkin synkkiä.

Näitä väitteitä kumoaa faktapohjalta uusin nuorisobarometri, johon haastateltiin puhelimitse tai verkossa yli 1 800 nuorta.

Valtion nuorisoneuvoston ja Nuorisotutkimusseuran kokoama nuorisobarometri on vuodesta 1994 lähtien toteutettu 15–29-vuotiaiden Suomessa asuvien nuorten arvoja, asenteita ja näkemyksiä luotaava tutkimussarja.

Sen aiheeksi valittiin nyt ensimmäistä kertaa katsomukset ja hengellisyys.

”Maailman- ja elämäntutkimuksella viitataan käsityksiin siitä, millainen maailma on ja miten siitä voi saada luotettavaa tietoa. Katsomukset kertovat myös siitä, millainen elämä on arvokasta ja millä tavalla yksilön tulisi toimia”, taustoittaa dosentti **Tommi Kiilakoski** Nuorisotutkimusseurasta.

Hänen mukaansa uusi barometri tarjoaa kiinnostavia välähdyksiä, miten nuoret näitä kysymyksiä ratkovat.

”Se auttaa myös vastaamaan siihen, miltä nuorten maailma näyttää tilanteessa, jossa uskonto ei enää ole yksilön elämää säätelevä mittatikka.”

Uskonnollisuuden merkitys vähentynyt

Maallistuminen on länsimaissa jo pitkään ollut valtavirtainen ilmiö. Yhä enemmän käydäänkin keskustelua siitä, onko kristinuskolla ja muilla uskonnoilla enää lainkaan sijaa julkisessa elämässä.

Tilanne luonnollisesti koskee myös nuorten kannalta keskeistä toimintaympäristöä, koulua.

Nuorisobarometrin vastaajista valtaosa suhtautui varsin liberaalisti siihen, että koulun tiloissa ihmisillä olisi esillä esimerkiksi pieniä uskonnollisia symboleita.

”Pään peittävien huivien osaltakaan ei nähty ongelmia. Yli 70 prosenttia vastaajista salli myös opettajien käyttävän niitä”, Kiilakoski sanoo.

Hän arvioi, että uskonnon merkityksen häppäminen ei johdakaan

haluun sulkea uskontoa pois julkisesta tilasta.

”Pikemminkin siihen suhtaudutaan yhtenä tapana osoittaa yksilöllisyyttä. Tämän päivän nuoret ovat aikaisempaa yksilöllisempiä.”

Kohti moniäänisyyttä

Vastauksista ilmeni, että valtaosalla nuorista kiinnittyminen suomalaiseen yhteiskuntaan on hyvällä tasolla.

”Tämä on rohkaisevaa, kun mietitään, millaista maailmanaikea nyt elämme. Nuoret ovat myös pari vuotta sitten pandemian aikana kokeneet elämässään voimakkaita rajoituksia.”

Barometrissä kysyttiin myös sitä, mitkä asiat antavat nuorten elämään eniten merkitystä.

Luetelluista kymmenestä asiasta heille vähiten tärkeitä olivat uskonto ja seurakunta tai muu hengellinen yhteisö.

”Tämäkin tulos kertoo uskonnon vähenevästä roolista nuorten maailmassa. Uskonnottomuus ei kuitenkaan tarkoita merkityskatoa, vaan erilaisten yhteisöllisten seikkojen korostumista.”

Kiilakosken mukaan esille nousivat erityisesti sosiaaliset suhteet ja oikeudenmukaisen elämän tärkeys.

”Kaksi kolmannesta nuorista oli sitä mieltä, että elämän merkitys syntyy tulevista sukupolvista ja elämän edellytysten säilyttämisestä heille.”

Tommi Kiilakoski arvelee, että evankelis-luterilaisen kirkon suurin huolenaihe ei olekaan, että nuorten hengellinen elämä siirtyisi kristinuskosta uushenkisyyteen tai jonnekin muualle.

”Uskonto ei tätä joukkoa oikein kiinnosta, eikä se ole arjessakaan läsnä. Nuorten näkökulmasta on mahdollista elää hyvää elämää ilman hengellisyttä. Tällainen elämäntapa ei myöskään johda nihilismiin tai toivottomuuteen.”

Kiilakosken mukaan nuoriso viitoittaa tietä kohti moniäänistä ja monikulttuurista yhteiskuntaa.

”Sellaisessa erilaiset katsomukset elävät keskenään rinta rinnan.”

Uskonnottomuus on uusi normaali

Kirkon tutkimus- ja koulutusyksikön johtaja **Hanna Salomäki** on kirjoittanut uuteen nuorisobarometriin yhdessä tutkija **Kimmo Ketolan** kanssa artikkelin nuorten suhteesta maallistuvaan yhteiskuntaan.

Tutkijat luokittelivat ihmiset uskontosuhteen osalta kolmeen havaittuun katsomustyyppiin.

”Useat tutkimukset osoittavat, että uskonnollisten ja uskonnottomien välistä löytyy hyvin laaja joukko väliuotoja. Olemme nimenneet heidät sumearajaisiksi”, Salomäki toteaa.

Kyseistä ryhmää leimaa hybridimuotoinen uskonnollisuus. Samassa ihmisessä saattaa esiintyä monenlaista hengellistä virtausta, joskus ristiriitaisiakin.

”Joku voi ajatella olevansa uskonton. Silti hän kertoo uskovansa Jumalaa ja toisinaan myös rukoilevansa.”

Salomäen mukaan jo aikaisemmissa nuorisobarometreissa uskonnollinen vakaumus on mielletty vähemmistökokemukseksi. Sama suuntaus jatkuu edelleen.

Vaikka Suomessa ollaan suurelta osin luterilaisen kirkon jäseniä ja moni nuori käy rippikoulun, niin uskonnollisten vastaajien ryhmään kuuluvista yli puolet koki olevansa vähemmistöä.

”Tämä korostaa tapahtunutta kulttuurista muutosta suomalaisten suhteessa uskontoon. Uskonnottomuus on meillä muodostunut uudeksi normaaliksi.”

Kouluissa hyväksytään moninaisuus

Hanna Salomäki toteaa, että kouluissa esiintyvä uskonnollinen moninaisuus ei jää vain siihen, että omaa uskontoa voi tuoda esille uskonnollisin symbolein tai päättää peittäväällä huivilla.

Nuoret kaipaavat myös sitä, että koulussa on mahdollista pohtia ja ilmaista vapaasti omaa vakaumustaan.

”Erilaiset katsomukset näyttäytyvät heille luontevana osana koulun arkea. Vain harvat nuorisobarometrin vastaajat ajattelivat, että uskonnon ei tulisi näkyä lainkaan koulussa.”

Koulussa esiintyvä katsomuksellinen moninaisuus ei olekaan nuorille mikään uusi juttu.

”Moninaisuushan on jo valmiiksi läsnä heidän elämäntilassaan esimerkiksi kulttuurin, median ja sosiaalisen median kautta.”

Salomäen mukaan on siirrytty vaiheeseen, jossa uskonto ei enää ole sellainen asia, johon ei saa leimautua eikä oikein puhuaakaan ääneen.

”Tällainen kehitys voi tuoda suomalaisille aivan uudenlaista uskontokulmaa. Ehkä uskonto onkin vähän arkipäiväisempi asia kuin mitä on ajateltu.”

Musliminuoret ovat uskonnollisempia

Suomalaiset musliminuoret ovat olleet varsin paljon tutkittu väestöryhmä parin viime vuosikymmenen aikana.

Kyseinen tutkimus on ollut kuitenkin lähinnä laadullista. Tilastotietoa maamme musliminuorista on ollut käytettävissä vähän.

Tätä vajetta paikkaa Helsingin yliopiston tutkija **Teemu Pauha**. Hänen artikkelinsa *Islamilaisiin yhdyskuntiin kuuluvien nuorten uskonnollisuus ja maailmankuva* perustuu 41:n nuoren tai nuoren aikuisen nuorisobarometriin antamiin vastauksiin.

Pauhan mukaan arvojen osalta islamilaisien nuorten ja muiden barometriin vastanneiden kesken ilmeni vain vähän eroja.

”Kaikki vastaajat pitivät kotia, perhettä sekä luonnonmukaista elämää tärkeinä. Myös tieteeseen luotettiin vahvasti.”

Keskeinen ero verrattuna evankelis-luterilaisiin ja uskonnottomiin nuoriin liittyy uskonnollisuuteen. Monilla mittareilla arvioituna islamilaiset nuoret ovat selvästi uskonnollisempia.

”Iso osa heistä näki elämän merkityksellisyden syntyvän suhteesta jumalaan.”

Uskonnollisuus ei kuitenkaan välttämättä heijastu juurikaan musliminuorten arkipäiväiseen elämään. Vain hieman yli kolmannes heistä osallistuu uskonnollisiin tilaisuuksiin vähintään kerran kuukaudessa.

Islamin painotukset vaihtelevat

Kun islaminuskoisilta nuorilta kysyttiin kuulumista suomalaiseen yhteiskuntaan ja sitä laajempiin poliittisiin yhteisöihin, niin tulokset poikkesivat hieman muista vastaajista.

Nuorista suomalaismuslimeista lähes kaksi kolmesta arvioi kuuluvansa ”melko kiinteästi” suomalaiseen yhteiskuntaan.

”Muista ryhmistä musliminuoret eroavat siinä, että he katsovat kuuluvansa korostetusti islamilaiseen yhteisöön.”

Teemu Pauha huomauttaa, että islam on hyvin konkreettisesti maailmanlaajuinen uskonto.

”Sen painotukset eri puolilla maailmaa vaihtelevat varsin paljon. Suomeenkin on tullut muslimieita hyvin monesta suunnasta.”

Islaminuskoiset nuoret saattavat suhtautua vanhempiensa alkupe räisämaiden muslimiperinteisiin hyvinkin kriittisesti.

”He pitävät sitä jonakin kulttuurina, eikä oikeana islamina. Mieluummin samaistutaan globaaliin muslimiyhteisöön.” ●

Matka rapakon taakse tarjosi iloa ja kyyneleitä

Kallaveden seurakuntalaiset kävivät tutustumassa kirkolliseen elämään USA:n Minneapolisissa ja Iowassa.

Matti Pentikäinen lahjoittaa Minneapoliksen pormestarille Kuopion kaupunginjohtajan terveiset.

Iowan Fontanellessa esiintyi Kallaveden seurakunnan nuorten lauluryhmä Mari Vuola-Tanilan johdolla.

Marita Jaatinen, Rauni Tarvonen ja Miia Gabel teksti
Marita Jaatinen kuvat

Matka toteutui kesäkuussa 20 hengen porukalla. Helsinki-Vantaan lentokenttäpappi siunasi kentällä matkamme, tuntui levolliselta lähteä maailmalle.

Vieraanvaraisuus liikutti

Ensimmäinen kohteemme oli Minneapolis. Siellä meidät otettiin vastaan erittäin sydämellisesti. Paikallisessa kirkossa oli nuorten lauluryhmän ensiesiintyminen, josta kirkkoväki oli haltiois-

saan. Iltajuhlissa pääsimme maistamaan monenlaisia seurakuntalaisten tuomia herkkuja. Bravuuri oli juurikaljaan upotettu jäätelöpallo.

Mall of America -kauppa-keskus oli odotettu kohde ja kaikin puolin nähtävyyksiin. Sen keskellä oli jopa huvipuisto. Askeleita kauppa-keskuksen liikkeissä pyöriessä tuli kymmeniätuhansia. Iowaa oli kohdannut vain kaksi viikkoa ennen vierailuamme luonnonkatastrofi, tornado. Koteja oli tuhoutunut, ihmistä kuollut ja loukkaantunut.

Olimme järkyttyneitä Greenfieldin kaupungin tu-

honäkymästä. Fontanelan seurakunnassa kohtasimme myös heitä, jotka olivat menettäneet kotinsa tai läheisensä. Yksi nainen kertoi, että hänen lapsenlapsensa menetti kaiken. Kun myöhemmin kokoonnuimme kirkkoon, tuo sama nainen piti käsiä avoimena edessään rukousten aikana. Tämä puhutteli ja liikutti suuresti. Sama nainen, jonka rakkaat olivat menettäneet kaiken, tuli vielä Jumalan kasvojen eteen avoimena, rukoillen.

Iowassa majoituimme paikallisiin perheisiin. On iso asia avata koti vieraille. Perheiden vieraanvaraisuus

ja sydämellisyys olivat hellyttävää kaiken katastrofin keskellä.

Rentoja kirkonmenoja

Kirkon eläminen ihmisten arjessa on erilaista kuin Suomessa. Kirkon ovet ovat yötä päivää auki. Kuka tahansa pääsee kirkon tiloihin oleskelemaan tai lepäämään. Mitään ilkeä kirkko ei ole kohdannut. Jumalanpalvelukset ovat suomalaisuuteen verrattuna hyvinkin rentoja ja mukaansa tempaavia. Rytmiästä musiikkia oli ilo kuunnella.

Kirkossa oli tapana menä sanomaan perheen pienimmätkin asiat seurakun-

talaisten eteen ja kaikki yhtyivät kiitokseen ja rukoukseen. Välttämisen tuntui ja näkyi.

Matka sisältöineen oli monipuolinen. Aloitettiin maaseudulta ja päädyttiin suurkaupunki Chicagon nähtävyyksiin. Maailman korkeimman rakennuksen Willis Towerin näköalatasanteelle astuminen oli henkeäsalpaavaa.

Mukava oli kuitenkin palata myös Suomeen, Tikkurilan asema tuntui matkan jälkeen harvinaisen kotoisalta paikalta. ●

 Kuvasarja verkossa kirkkokotijoti.fi

KOLUMNI
Sirpa Kähkönen

Lasten kaltaisiksi

LAPSET VÄHENEVÄT Suomesta. Väestöpyramidi kääntyy ylösalaisin, nuoria ikäluokkia on yhä vähemmän, Suomi ikääntyy.

TOISIN KUIN usein väitetään, lapsikadossa ei ole kysymys ensisijaisesti itsekkyydestä tai mielihyvähakuisesta kulttuurista. Lasten ja nuorten pahoinvointiin ja nuorten aikuisten haluttomuuteen saada lapsia tulisi suhtautua vakavasti.

KORONAPANDEMIA koetteli ankarasti lapsia, joiden herkkään kehitysvaiheeseen sosiaalinen eristäminen osui. Lapset ja nuoret ovat myös hyvin tietoisia ilmastonmuutoksesta ja ihmis-yhteisöjen syvästä kyvyttömyydestä ratkaista konflikteja väkivallattomasti.

Hyvästä tulevaisuudesta unelmoiminen on monen mielessä korvautunut pessimismillä.

LAPSET JA NUORET ovat kuitenkin yhteiskuntamme tärkein voimavara ja aarre. Lastensuojelun käsitteen ei pitäisi tarkoittaa ainoastaan vaikeimmissa oloissa elävien auttamista.

LASTENSUOJELUN NIMISSÄ tulisi jakaa toivon, rakkauden ja armon sanomaa jokaiselle kehittyvälle ihmiselle. Meidän aikuisten tulisi lakata levittämästä inhorealismiamme. DDT saatiin kiellettyä, nyt olisi aika kieltää henkisen ympäristön myrkyttäminen pessimismillä, rumuudella ja katkeruudella.

TÄMÄ EI TARKOITA tosiasioiden kiistämistä. Ihmisen on ymmärrettävä astua ylvydestään muun elonkehän joukkoon. Mutta on asetettava lapset kaiken keskiöön. On viimeinen hetki ymmärtää, mitä tarkoittaa lasten kaltaiseksi tuleminen: ihmetystä, iloa, uuden oppimista, tulevaan kurkottamista.

IHMISLAJIN RISTIRIITAINEN luontosuhde on synnyttänyt aikaan syviä katkeruuden virtauksia. Tähän ihmisen juonteeseen liittyy kiinteästi myös lapsikato, josta monet modernit yhteiskunnat kärsivät.

TOIVON SUOJELU on aloitettava jo tänään. ●

KIRKONKIRJAT

Kastetut

Tuomiokirkkoseurakunta

Eeli Kalevi Kuutsa
Elian Tuure Anton Sorsa
Emma Sofia Hannonen
Emma Tuulia Lehtonen
Evian Augusta Sandell
Hilla Elviira Hiltunen
Joel Sakari Launonen
Lina Marie Elisabet Väänänen
Lotta Aurora Leikas
Manuel Ilo Aarre Viljami Ikonen
Meeri Elina Vilhunen
Nicolas Tapio Gabriel Kulmala
Noel Juhani Antero Flinkkilä
Roni Eino Kaspien Savolainen
Svea Ester Klaavo
Sylvia Astrid Alvasto
Unna Amanda Hytönen
Venla Miriam Hannonen
Vili Toivo Kristian Tirkkonen

Alava

Elle Aurora Vikki
Etta Helmi Aurora Vehkoja
Felix Lars William Wetzell
Harald Alvar Alexander Olkkola
Kaapo Aatos Knuutinen
Kaarlo Anttoni Linna
Lauri Matias Lappalainen
Leevi Thor Antero Tummala
Lukas Aaret Mäki-Uuro
Manuel Armas Augusti
Kärkkäinen
Minttu Peppiina Laitinen
Otto Aleksanteri Saari
Pinja Aurora Niskanen
Sofia Ellen Camilla Hämäläinen
Sylvia Eriikka Lehtisaari

Avioliittoon kuulutetut

Alava

Anna-Emilia Kuisma ja Eemeli Tapani Kiiski
Marika Eveliina Happonen ja Ari Juho Petteri Nissinen

Järvi-Kuopio

Pia Maria Kristiina Kiminki ja Antti Juhani Väättäinen, Nilsii

Kuolleet

Tuomiokirkkoseurakunta

Pirkko Margareta Matsi 97
Leena Anneli Tudeer 94
Sirkka Kyllikki Kaivonurmi 93
Veikko Ilmari Airaksinen 93
Hilkka Ilona Korhonen 91
Lilja Karoliina Korhonen 90
Anja Kyllikki Hietalo 89
Aino Irmeli Vainikainen 85
Vilho Kalevi Leskinen 85
Heikki Mikael Tossavainen 81
Ilkka Toivo Raineri Näsänen 81
Seppo Risto Ilmari Turunen 80
Irma Anneli Heikkinen 79
Matti Pentti Antero Kärkkäinen 79
Aila Kaarina Ruotsalainen 77
Esko Juhani Pöyhönen 71
Mika Kalevi Kokkonen 47

Alava

Maire Kyllikki Koponen 100
Kaarlo Ilmari Palmroth 92
Eero August Väättäinen 89
Toivo Aukusti Kerman 87
Eila Kyllikki Vartiainen 86
Kyösti Johannes Nuutinen 84
Tarmo Juhani Laurinen 84
Sirkka Liisa Pasanen 74
Kari Tapani Laatikainen 65
Päivi Helena Lappalainen 55

Järvi-Kuopio

Helga Maria Rissanen 95, Nilsii
Arvo Juhani Hyvönen 86, Nilsii
Matti Heimo Rautiainen 81, Vehmersalmi
Aune Maria Tirkkonen 76, Kaavi
Pirjo Sinikka Rahunen 73, Kaavi
Eino Ilmari Ärväs 95, Nilsii
Kyllikki Ronkainen 94, Nilsii
Saima Junnila 95, Riistavesi
Aune Maria Huldén 93, Kaavi
Raili Marjatta Pakarinen 72, Nilsii
Erkki Vilho Juhani Suomalainen

Teemu Hannu Armas Pöyhönen
Toivo Arvo Eemeli Tuononen
Uulas Aapo Alvari Turunen
Veikka Jalo Olavi Leväinen
Venla Roosa Maria Lamberg
Venni Eljas Olavi Koponen
Wäinö Onni Olavi Kärkkäinen

Järvi-Kuopio

Aapo Olavi Sihvonen,
Juankoski
Hanna Mirjami Fröberg, Nilsii
Eemi Aatos Ahonen, Nilsii
Peetu Olavi Eemil Räsänen, Kaavi
Jussi Rudolf Veiste, Tuusniemi
Tytti Ruusa Helena Joensuu,
Juankoski
Aino Emilia Miettinen, Muuruvesi
Eevi Aada Maaria Heikkinen,
Nilsii
Elea Aurora Hämäläinen,
Riistavesi
Lumi Aurora Sofia Virkkunen,
Vehmersalmi
Maija Tyyne Kaarina Korhonen,
Nilsii
Lauri Aapeli Johannes Pekuri,
Riistavesi
Vienna Helvi Ester Heikkinen,
Riistavesi
Pekko Juhani Kekäläinen-Tanskanen, Muuruvesi
Vlppu Aatos Tapio Räsänen, Kaavi

Kallavesi

Aake Lennart Niskanen
Aaro Jouko Tapani Kumpulainen
Aatu Leo Puustinen

Kallavesi

Anni Inkeri Leväinen ja Pasi Tapani Rytkönen, Maaninka
Jaana Pauliina Pirskanen ja Raimo Juhani Ruotsalainen
Senja Elisa Arokoski ja Nikolaj Hegnet Poulsen
Tiina Tuulikki Lipitsä ja Sami Petteri Väänänen

68, Riistavesi
Helena Marketta Kortelainen 75,
Riistavesi
Ilkka Olavi Kuosmanen 63, Nilsii
Viljo Muinonen 98, Kaavi
Anja Mirjam Hämäläinen 92,
Juankoski
Hilkka Voutilainen 89, Juankoski
Leena Ruuskanen 88, Nilsii
Aino Kyllikki Oksman 85, Säyneinen
Irja Kyllikki Miettinen 82, Nilsii
Olavi Antero Tirkkonen 80, Kaavi
Saima Maria Tirkkonen 100,
Juankoski
Bertta Hyvärinen 98, Juankoski
Jari Pekka Taskinen 56,
Muuruvesi
Pentti Kalervo Timonen 90,
Tuusniemi
Enni Eila Oksman 87, Juankoski
Raili Sinikka Miettinen 86,
Juankoski
Anja Kaarina Parviainen 85, Nilsii
Kerttu Kaarina Hakonen 83, Nilsii
Jari Markku Lipponen 48, Nilsii
Eila Marjatta Vartiainen 81,
Juankoski
Hilkka Tuulikki Ronkainen 81,
Tuusniemi
Seppo Kalle Olavi Pasanen 80,
Nilsii
Elma Iivanainen 94, Vehmersalmi
Toivo Matti Holopainen 94,
Riistavesi
Vappu Mirjam Rokkila 91, Nilsii
Kirsti Annikki Hakkarainen 77,
Muuruvesi
Rakel Kyllikki Heikkinen 76, Nilsii
Risto Juhani Hakkarainen 72,
Nilsii
Jukka Sakari Väisänen 57,
Säyneinen
Pauli Olavi Hyvönen 90,
Juankoski

Aimi Olivia Ruotsi
Alex Ilmari Miettinen
Alex Onni Vihtori Kaunisto
Alina Iisa Sinikka Ruotanen
Anelma Serafiina Juntunen
Arvi Martti Samuel Koponen
Arvi Mikael Erkkilä
Atte Samuel Perkiömäki
Aurora Anna Matilda Kohvakka
Beata Vivian Tölli
Edit Adelia Leskinen
Edla Amelie Koivisto
Eeli Aulis Olavi Herranen
Eemil Ilmari Kujala
Eemil Neo Valtteri Noronen
Eevi Emilia Tikkanen
Elea Helmi Aurelia Mikkonen
Elvi Aliina Ruotsalainen
Emil Pauli Johannes Koistinen
Filppu Ilkka Villemar Kari
Hilda Linnea Tuppurainen
Jessiina Ida Eleonora Kivistö
Josefina Linnea Manninen
Justus Jasse Daniel Tuomainen
Leea Lila Patricia Hyttinen
Leevi Sulo Petteri Kilpeläinen
Lili Minea Ilanne
Livia Elle Ilona Puhakainen
Loisto Leopardi Le
Luukas Miro Petteri Taipale,
Maaninka
Martina Mette-Maria Koskinen
Max Eino Iivari Repo
Minja Ellen Elmiina Markkanen,
Maaninka
Minja Kukka-Maaria Tuononen,
Karttula
Minttu Aino Mimosa Keijonen

Saara Heta Johanna Sikanen
ja Jere Juhani Karhu
Nea Kristiina Manninen ja
Joni Samuel Mikkonen

Männistö

Laura Andrea Fuchs ja Mikko Petteri Ikäheimo

Tuomo Johannes Poutiainen 88,
Riistavesi
Toini Marjatta Hakkarainen 87,
Kaavi

Kallavesi

Elsa Pauliina Itkonen 101
Elina Hartikainen 99
Henna Hellevi Weeman 97
Maija Helena Airaksinen 95
Anna Maria Korhonen 94,
Maaninka
Margarita Sotnikova 94
Anna Maija Ruotsalainen 92
Helmi Karhunen 92, Karttula
Anja Kustaava Hartikainen 91,
Karttula
Hugo Niilo Kalevi Huuskonen 90,
Maaninka
Anna Laura Silvia Hyvärinen 89
Irja Ellen Hyvärinen 89
Helga Annikki Kolehmainen 89
Matias Simeon Viiltola 88
Eino Aulis Pitkänen 87
Antti Toivo Onervo Nuutinen 86
Rajja Elisa Jauhiainen 86,
Maaninka
Sylvia Marjatta Rissanen 85
Pirkko Liisa Happonen 83
Marja Liisa Korhonen 80
Niilo Eljas Venäläinen 80,
Maaninka
Sirkka Tellervo Tiainen 80
Raimo Toivo Olavi Lappalainen 78
Ritva Liisa Ryhänen 78
Meeri Kyllikki Turpeinen 76,
Karttula
Pentti Kalevi Willman 75
Marita Anneli Tarvainen-Sepponen 73
Heikki Tapio Pitkänen 71
Reijo Ensio Korhonen 71
Virve Helena Orvokki Römpötti 71

Onni Mikael Lampinen
Samuel Viljami Hartikainen
Sara Liisa Elina Laari
Sofia Elisabeth Saavalainen
Sofia Ellen Elsa Keinänen
Veikka Samuel Heikinpoika
Kähkönen, Maaninka
Veikko Eino Vilmeri Pelkonen
Viena Aili Elina Heide, Maaninka
Viivi Maarit Reijonen
Vivian Vera Johanna Halonen
Väinö Sebastian Eevas
Yu Zhao Cai
Taisto Samuli Teräntö

Männistö

Atso Ilmari Raninen
Jasper Onni Petteri Juvonen
Jesper Martti Kaleva Eronen
Mikael Onni Oliver Eskelinen
Nila Anneli Nykänen
Santtu Väinö Ensio Nykänen
Selena Eila Amelia Toppinen
Toivo Johannes Kärsämä

Puijo

Aarni Valo Mikael Moilanen
Atte Juhani Kettunen
Eden Sofia Heinonen
Eelis Viljami Koskimäki
Eetu Henrik Koivisto
Elise Saarinen
Joni Arvi Juhani Kolehmainen
Julius Edvard Mäkinen
Keijo Oiva Antero Puustinen
Leevi Kasper Vepsäläinen
Nuutti Väinämö Helske-Pentikäinen

Puijo

Juha Pekka Nuutinen ja Teija Anita Homanen
Joonas Jukka Kristian Veckman ja Laura Kristiina Kyllönen
Katja-Annika Vuokila ja Marko Tapani Perälä

Ritva Anneli Antikainen 70
Jouni Matti Leskinen 68,
Maaninka
Timo Jaakko Koskivuori 68,
Karttula
Pentti Kalevi Miettinen 67
Mervi Kaarina Norrby 65,
Maaninka
Kerttu Marita Väisänen 64
Kari Antti Hakkarainen 63
Matti Tapio Silaste 63
Seppo Olavi Tolvanen 62
Jari Tapani Voutilainen 59
Petri Tapio Rynnänen 58
Mia Marjaana Ikäheimonen 53

Männistö

Hulda Anneli Utraiainen 98
Olavi Fredrik Torvinen 96
Edla Inkeri Happonen 95
Anna Marjatta Ristikangas 89
Jaakko Pursiainen 89
Laura Valpuri Huttunen 89
Sylvia Pöyhönen 87
Antti Oskari Mustonen 86
Maija Elina Lapveteläinen 85
Pirkko Liisa Ikäheimonen 84
Lauri Pekka Juhani Launonen 83
Reino Kalevi Ollikainen 83
Hilkka Marjatta Plaketti 82
Pirkko Kaarina Poutiainen 76
Anna Maija Riikonen 75
Riitta Inkeri Korpinen 74
Niilo Lind 74
Arja Elina Tuunainen 73
Jarmo Juhani Pöyhönen 55
Miila Katriina Savolainen 47

Puijo

Anna Kaija Räsänen 98
Anna-Liisa Tunkkari 91
Raakel Malmelin 91
Sylvia Sinikka Bjarnemark 88
Eila Marjatta Ärmänen 87

Olavi Tapani Ensio Virkkunen
Oliver Leo Henrik Hoffrén
Selma Ilona Annikki Mutikainen
Sointu Tyyni Armiida Kiiskinen
Tove Aida Vivian Heikkinen
Viljami Ohto Aleksi Perälä
Viljo Eemeli Kolehmainen
Väinö Alvar Kukkonen
Väinö Pekka Ilmari Moilanen

Siilinjärvi

Mina Sara Maria Seppänen
Pihla Maria Heikkinen
Ronja Helena Leutonen
Aino Olivia Huttunen
Akseli Hugo Viljami Jämsén
Milo Juuso Kristian Kokkonen
Konsta Jaro Juhani Haatainen
Vili Matti Juhani Rossinen
Oliver Noah Petneházy
Evena Adalmiina Juvonen
Aapeli Väinö Vihtori Kiiskinen
Eikka Veikko Kalevi Kiiskinen
Atlas Esko Kristian Horttanainen
Alma Sylvia Seliina Hirvelä
Leevi Matias Rajala
Aino Hilja Eveliina Hallayö
Edith Aino Adele Kukkonen
Viola Alva Maaria Pirinen
Viljo Aarre Juhani Moilanen
Aino Silja Sofia Lyytinen
Mileon Tahto Alvar Valdemar Karjalainen
Bea Aurora Editta Makkonen
Venla Annikki Aurora Oтра-aho
Nella Olivia Rovainen

Siilinjärvi

Saija-Riina Marjatta Kärkkäinen ja Niko Jani Sebastian Brandt

Jouko Albin Venäläinen 87
Raili Gävgenen 86
Sirkka Inkeri Heimonen 84
Erkki Olavi Dahlström 82
Kari Eero Tapio Koikkalainen 77
Pentti Johannes Räsänen 77
Vesa Erkki Kalevi Karhunen 77
Jorma Olavi Karpola 74
Kimmo Sakari Virtanen 71
Tapio Juhani Leskinen 69
Jyrki Antero Tusa 63

Siilinjärvi

Hilkka Annikki Proskin 88
Eino Mikael Hokkanen 85
Maila Sofia Poutiainen 74
Aimo Untamo Martikainen 82
Ulla Sinikka Soranta 75
Risto Einari Hankaniemi 71
Eeva Sofia Lappalainen 93
Aarne Oskari Kerman 84
Anna Kaarina Litmanen 87
Anna Liisa Kärkkäinen 91
Ritva Anelma Patosalmi 73
Pirjo Leena Soininen 75
Pirkko Eva Annikki Oksa 95
Antti Pasanen 90
Ilona Kyllikki Ruokolainen 94
Antti Juhani Heikkinen 47
Ulla Huuskonen 87
Eila Annikki Thure 88
Liisa Maria Lohi 38
Aino Anneli Koivisto 92
Kaija Kaarina Kokkonen 86
Tuula Marjatta Oinonen 68
Matti Olavi Hänninen 85
Leena Vilhelmiina Tenhunen 90
Mikko Heikki Mikael Väänänen 90
Jouko Jurvanen 77
Kirsti Ihalainen 95
Elsa Korhonen 92
Lisa Marie Nojonen 10

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

ASIANAJOTOIMISTO ESA AIRAKSINEN

Vuorikatu 26 A, 4. krs, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI & CO

Henkilökohtaista palvelua mm.
perhe- ja perintöoikeudellisissa asioissa
Perunkirjoitukset, testamentit, edunvalvontavaltuutukset ym.

Aapeli Kauppakatu 28, 2. krs, 70110 Kuopio | puh. 017 265 7777
toimisto@kolari-co.fi | www.kolari-co.fi

APUA ASIAKIRJOJEN LAADINTAAN

Perunkirjoitukset, veroilmoitukset,
edunvalvontavaltuutukset ja testamentit
sekä erilaisten lomakkeiden täyttö.
Kysy tarjous!

Kuopion Invalidit ry.

Savonkatu 16, puh. 0440 378 451
toimisto@kuopioninvalidit.fi

PESULA PYYKKISATAMA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
Leväsentie 21, 70780 Kuopio
Puh. 044 989 4592
pyykkisatama.fi

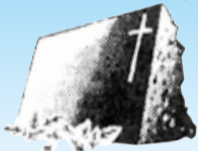
KIVI PAJA

Kiven
Kauneutta
Kunnioittaen
20-vuotta

- Lisänimen kaiverrustyöt
- Hautakivet ja entisöintityöt
- Pronssituotteet, Kivilyhdyt
- Paikallista palvelua

Kivipaja Sari Kämäräinen
Paja/toimisto:
Jääskelänkatu 1, 70780 Kuopio
myynti@kivipajasarik.fi
www.kivipajasarik.fi
puh. 050 575 0004

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY
Savonkatu 24, Ollinpuisto,
Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi
puh. 017 771 811
Myös lisänimen kaiverrukset
ja kivien entisöinnit

Mainosmyynti Sanna Kiiveri- Haverinen 050 433 0153

sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi
Seuraava julkaisupäivä 25.9.,
varaukset 16.9. mennessä.

hilla
group

KUOPION MUUTTO & KULJETUS

- Muutot
- Kuljetukset
- Kuolinpesien tyhjennykset
- Muuttolaatikoiden vuokraus

Puh. 040 127 1748
info@kuopionmuuttojakuljetus.fi
www.kuopionmuuttojakuljetus.fi

Muuruvedellä juhlietaan

Muuruveden kirkon vihkiäisistä tulee kulu-
neeksi 120 vuotta 18.9.2024. Juhlan kunniaksi
seurakunnassa on monenlaista ohjelmaa.

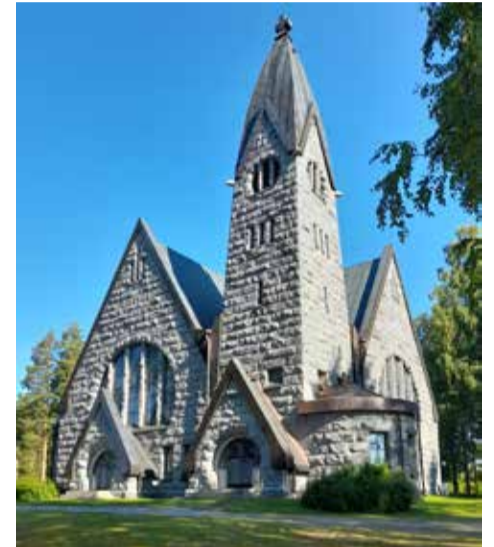
● **La 14.9. Yhtä juhlaa Muuruvedellä -tapahtuma** klo 10–14. Kirkossa musisoivat kanttori Lala Maukonen ja "Voice of Finland" Matti Halmetvaara, nukketeatteri lapsille. Kylätalolla mm. kukkatyöpa- ja, korutaiteilijan esittelypiste ja musiikkia. Kakkukahvio.

● **Su 15.9. klo 18 Muuruveden entisessä pappilassa "historiaseurat"**, joissa puhujina entisiä Muuruvedellä vaikuttaneita pappeja. Kahvitarjoilu.

● **Ke 18.9. klo 18 lauluhytye Lakesingers konsertoi** Muuruveden kirkossa esittäen kirkkomusiikin helmiä Euroopasta ja Suomesta. Lakesingersissä laulavat Järvi-Kuopion kanttorit Annette Kärppä-Leskinen, Lala Maukonen, Taru Parviainen, Matti Saarela ja Muuruveden aluepappi Eino Keihänen. Vapaa pääsy.

● **Su 22.9. klo 10 juhlamessu** Muuruveden kirkossa yhteisenä Juankosken alue-seurakunnan kanssa. Saarna, piispa Jari Jolkkonen. Musiikista vastaavat mm.

Lala Maukonen, Jarkko Maukonen, kirkkokuoro ja Koilliset-kuoro. Klo 11.30 juhlahahvit Muuruveden kylätalolla. Kahvittelun jälkeen Mikko Huhtalan valmistama esitys Muuruveden kirkon rakentamisesta ja historiasta.

Sururyhmä läheisen menettäneille

Sururyhmä on tarkoitettu kaikille, jotka kantavat surua läheisen kuoleman vuoksi. Ryhmä tarjoaa mahdollisuuden keskustella ja käydä läpi menestykseen ja suruun liittyviä asioita ja tunteita.

Seuraava sururyhmä alkaa Siilinjärven seurakuntatalolla ke 2.10. klo 18. Ryhmän muut kokoontumiskerrat ovat 16.10., 23.10., 30.10., 6.11. ja 20.11.

Ryhmän ohjaavat pastori Tiina Tolonen ja diakoniatyöntekijä Erja Valkonen. Mikäli sururyhmään tulijoita ilmoittautuu riittävästi kahteen ryhmään, muodostetaan ilmoittautuneista toinen päiväaikaan klo 13 kokoontuva ryhmä.

Ilmoittaudu viimeistään 20.9. verkossa siilinjarseurakunta.fi tai Tiina Tolonen 044 728 4607 tai Erja Valkonen 044 728 4644

SIILINJÄRVEN
SEURAKUNTA

Aina armoa ajasta autuuteen

ANNA LAULUN SOIDA

Liity kuoroon Siilinjärvellä

Gospelkuoro Lähde

torstaisin 29.8. alk. klo 17.30–19 Siilinjärven kirkossa. Uutta hengellistä musiikkia työikäisille. Lisätiedot: 044 728 4616, ella.savolainen@evl.fi

Sola Gratia

keskiviikkoisin 4.9. alk. klo 18–19.30 Siilinjärven kirkossa. Neliääninen kirkkomusiikin sekakuoro. Lisätiedot: 044 7284 617, tuukka.heikkila@evl.fi

Virsiukuoro

tiistaisin 3.9. alk. klo 15–16 Siilinjärven seurakuntatalolla. Yksiääninen kuoro. Lisätiedot seurakunnan kantoreilta.

Lapsikuoro

keskiviikkoisin 4.9. alk. klo 16.30–17.30 Siilinjärven seurakuntatalolla esi- ja alakoululaisille. Lisätiedot: 044 728 4615, marjaana.kaisto@evl.fi

Nuorten kuoro

keskiviikkoisin 4.9. alk. klo 16.30–17.30 Siilinjärven kirkossa yläkoululaisille ja sitä vanhemmille nuorille. Lisätiedot: 044 728 4617, tuukka.heikkila@evl.fi

Nuorten bändi

torstaisin 5.9. alk. klo 16–17 Siilinjärven seurakuntatalolla nuorille soittajille ja laulajille. Lisätiedot: 044 728 4616, ella.savolainen@evl.fi

iloa
eloa
valoa

SIILINJÄRVEN SEURAKUNTA
1924-2024 | 100 VUOTTA

Tervetuloa rippikouluun!

Infotilaisuudet rippikouluista pidetään Kuopion ev.lut seurakuntien alueen yläkouluilla 16.–27.9. Huoltajille suunnattu info Teamsissa to 26.9. klo 17.

Lisätiedot, rippikouluvaihtoehdot, ilmoittautuminen sekä linkki infoon löytyvät verkkosivuiltamme kuopionseurakunnat.fi/rippikoulut

Ilmoittautumisaika on 30.9.–27.10.

#rippari2025

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT

SANALLISTA

15. sunnuntai helluntaista

Iloitkaa aina. Rukoilkaa lakkaamatta. Kiittäkää kaikesta. Tätä Jumala tahtoo teiltä, Kristuksen Jeesuksen omilta. Älkää sammuttako Henkeä, älkää väheksykö profetoimisen lahjaa. Koetelkaa kaikkea ja pitäkää se mikä on hyvää. Pysykää erossa kaikesta pahasta. (1. Tess. 5:16–22)

Kiitollisuus täyttää mielen

RAKASTAN uimista. Vesi ja järvi ovat elementtejä, joiden lähelle olen koko elämäni hakeutunut asumaan. Tänäinkin olen kiitollinen, että saan asua lähellä järveä ja pääsen joka-aamuiseksi aamu-uinnilleni. Parasta ovat ne aamut, kun aurinko luo sillan järvenpintaan. Luisakahdan laiturilta järveen ja uin kohti valoa. Se tuo niin paljon iloa, että usein nauran ääneen. Sukellan ja kiitan Jumalaa tästä puhtaasta luonnosta ja vedestä, jonne voi ilman huolta sukeltaa ja iloita.

ALOITAN AAMU-UINNIIT toukokuussa jäiden lähdettyä ja lopetan marras-joulukuussa jäiden taas tultua järveen. Kesällä valon ja värin aikaan on helppo olla kiitollinen. Syksyn harmauden hiipessä ilon kiljahdukset ja kiitollisuus huomaamatta hiipuvat ja tilalle astuu ikään kuin odottava ajanjakso.

APOSTOLI PAAVALI kehoittaa meitä Tessalonikalaiskirjeessä: "Iloitkaa aina. Rukoilkaa lakkaamatta. Kiittäkää kaikesta. Tätä Jumala tahtoo teiltä, Kristuksen Jeesuksen omilta."

TÄNÄ VUONNA yritän viljellä kiitollisuutta pidemmälle kuin auringonvalo kantaa. Yritän pysähtyä ja löytää uusia kiitollisuuden ja ilon aiheita. Kiitollisuus on aika ihana olotila, se kun täyttää sydämeni pyytämättä mitään muuta, kuin pysähtymään hetkeen ja näkemään hyvän ympärilläni. ●

Tiina Tolonen

Siilinjärven seurakunta,
seurakuntapastori

Luottamus kasvattaa vastuuta

LUOTTAMUSHENKILÖ

Kyllikki Puustinen
Siilinjärven seurakunta

3 KYSYMYSTÄ

1. Miksi haluat toimia luottamushenkilönä?
2. Mitä arvostat seurakunnassasi?
3. Miten haluaisit kehittää seurakuntasi toimintaa?

1. Olen varmaan perinyt geeneissä halun osallistua ja vaikuttaa yhteisten asioiden hoitoon. Jo ukkini **Anselm Konttinen** toimi nuoren Siilinjärven seurakunnan luottamushenkilönä ja samaa jatkoi vuosien ajan isäni **Pentti**. Kun minua pyydettiin ehdokkaaksi kirkollisvaaleihin, tuntui luontevalta lupautua mukaan. Ja kun luottamusta on riittänyt, niin myös vastuu on kasvanut.

2. Arvostan itsenäisyyttä, vakavaraisuutta ja tuttuutta. Itsenäisessä seurakunnassa saamme itse päättää mihin toiminnassamme satsaamme. Kun aiemmat

sukupolvet ovat hoitaneet talouden hyvin, olemme olleet onnellisessa asemassa sen suhteen, että raha on toistaiseksi riittänyt sekä toimintaan että tarpeellisiin investointeihin.

3. Haluaisin, että seurakuntamme pysyy edelleen itsenäisenä. Tulevaisuudessa kuitenkin suu on laitettava sakkia myöten ja varmistettava, että on edellytykset jatkaa toimintaa hyvissä olosuhteissa. Jos löytäisin viisasten kiven, jonka avulla seurakunnan jäsenmäärän väheneminen saataisiin pysähtymään ja jopa nousemaan, sen ottaisin ehdottomasti käyttöön. ●

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti

111. vuosikerta
(aiemmin julkaistiin nimellä Siunausta koteihin)

Seuraava numero 25.9.2024

www.kirkkojakoti.fi

Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat

Viestintäpäällikkö, päätoimittaja
Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273,
minna.siikaniva@evl.fi
Toimitus kirkkojakoti@evl.fi

Taitto Tuija Hyttinen

Ilmoitukset Sanna Kiiveri-Haverinen,
puh. 050 433 0153
sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi

Paino Sanoma Manu Oy

Jakelu Suomen Suoramainonta Oy

Painos 73 000 kpl

ISSN 2954-1964

Mitä tehdä jos lehti ei tule?

Jakelupalaute puhelimitse
029 001 0042
maanantaisin ja torstaisin klo 9–16.

Jakelupalaute verkossa
jakelupalaute.fi

Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella, yksilöllisesti ja ammattitaidolla

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

www.hautaustoimistoparviainen.fi

Hautaustoimisto Parviainen Oy

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

Suru on hitaasti vaalenevia varjoja...

Hautaustoimisto
J. NURRO OY

Kauppakatu 55-57, KUOPIO, puh. 040 505 6287
hautaustoimisto@nurro.fi www.nurro.fi

Olemme apunasi surun hetkellä.
Hienotunteisesti. Kokonaisvaltaisesti.
Asiantuntevasti.

HAUTAUSTOIMISTO Länsivuori

Savonkatu 25, Kuopio
Puh. 017 261 6531, 040 512 1035
www.lansivuoriky.fi

SURUN KOHDATESSA:

Koivumäen Kartano Oy
Koivumäenkuja 18, 70800 Kuopio
Puh: 017 3614 291
kartano@koivumaenkartano.com
www.koivumaenkartano.com

Niiranen
HAUTAUSTOIMISTO 1953

Kuopion Hautaustoimisto Oy Niiranen
Savonkatu 24, 70110 Kuopio
Puh: 017 261 3686
kuopion@hautaustoimistoniiranen.fi
www.hautaustoimistoniiranen.fi

Kotisiivous sekä hoiva- ja hoitopalvelut

Tilaa maksuton tutustumiskäynti
puh. 044 755 6220

unna

PAIKALLINEN PALVELUSETELITUOTTAJA

Kirkkokatu 61, Kuopio | kodinunna.fi | info.kuopio@kodinunna.fi

”Minulle on tärkeää, että myös eläimet voivat hyvin”, Henna Stockås kertoo Laku-hevostaan harjatessaan.

Missiona parempi maailma

Yrittäjä Henna Stockås haluaa levittää ympärilleen iloa ja hyvää oloa.

Heli Haring teksti
Tuija Hyttinen kuva

Hirnahdukset tervehtivät tulijoita Sorsasalossa sijaitsevan ratsastuskoulun pihalla. Tallikissa ja -koira käyvät hekin tarkastamassa, keitä paikalle saapuu.

Jostain tallin uumenista löytyy myös ratsastuskoulun yrittäjä **Henna Stockås**. Entinen maajoukkue-tason kilparatsastaja ryhtyi vuonna 2016 jatkamaan äitinsä perustaman yrityksen pyörittämistä.

”Innostuin lapsena ratsastamisesta ja jossain vaiheessa sain oman ponin. Perheellämme ei ollut hevos-taustaa, mutta harrastukseni joh-ti lopulta siihen, että äitini huoma-si olevansa ratsastustallin yrittäjä”, Henna nauraa.

Uupumus vei sairauslomalle

Hennalle ei suinkaan ollut itsestään selvää, että hän jatkaisi perheensä yritystä – niin hevosihminen kuin hän olikin.

”Mietin kyllä hetken ratsastuksen-ohjaajan opintoja. Olin kuitenkin lap-sesta saakka elänyt vain ratsastuskel-le ja halusin katsoa, mitä hevosmaail-man ulkopuolella olisi tarjolla.”

Henna opiskeli tradenomiksi, avioitui ja sai kaksi lasta. Jossain vai-heessa takaraivossa alkoi pyöriä aja-tus, pitäisikö hänen tulla apukäsiksi perheyrietykseen.

”Sitten äitini sairastui äkillisesti ja vakavasti. Jouduinkin ottamaan lä-hes lennosta vetovastuun ratsastus-koulusta.”

Dramaattisia käännteitä oli tulossa samana vuonna lisää, sillä Hennalla todettiin kaulavaltimon dissekaatio eli valtimon sisäkerroksen repeämä. Pahimmassa tapauksessa se saattai-si johtaa aivoinfarktiin.

”Lääkärit sanoivat, etten saisi enää ratsastaa ja käsitellä hevosia. Se oli kova paikka ja täysin mahdoton aja-tus minulle.”

Tilannetta ei ainakaan helpotta-nut se, että myös Hennan avioliitto päättyi eroon.

”Eräänä päivänä vain itkin itke-mästä päästyäni. Raskaat ja isot mullistukset olivat ajaneet minut uupumukseen. Jouduin jäämään yhdeksäksi kuukaudeksi sairaus-lomalle.”

Rukous löytyi uudelleen

Henna kertoo, että hänellä on lap-sesta saakka ollut vahva usko ja sen myötä kova luotto rukouksen voi-maan.

”

Jumala on Hennalle myös esikuva.

”Lapsena rukoilin, että asiat on-nistuisivat – olipa sitten kyse vai-ka karkkipussin saamisesta karkki-päivänä. Mutta muistin kyllä myös lausua kiitoksen ylöspäin, jos sen

karkkipussin sain”, Henna muistelee huvittuneena.

Jossain vaiheessa aikuisuuden kynnyksellä rukousyhteys oli katkol-la, mutta uupumuksen aikana Hen-na löysi yhteyden uudelleen.

Esimerkkinä rukouksen voimasta hän kertoo tapaamisesta nykyisen puolisonsa kanssa.

”Olin luonut katseeni ylös ja pyy-tänyt Jumalalta, että hän näyttäisi minulle tien ja osoittaisi, mitä minun tulee tehdä. Samana iltana kohtasin miehen, jonka kanssa olen nyt ollut yhdessä seitsemän vuotta ja saanut kaksi lasta. Olemme edel-leen hyvin rakastuneita ja suhde puolisooni on suuri voimavara elä-mässäni.”

Rukoilu on edelleen tärkeä osa Hennan elämää.

”Aina, kun tulee tiukka paikka tai aihetta kiitokseen, rukoilen. Se ei ehkä ole päivittäistä, mutta viikoit-taista kuitenkin.”

Paitsi turva, Jumala on Hennalle myös esikuva.

”On lohdullista tietää, että Juma-lalle kaikki ovat yhtä tärkeitä. Se on jotain sellaista, mikä puuttuu tästä ajasta aika vahvasti.”

Kohti parempaa maailmaa

Tämän vuoden alusta Henna on toiminut myös Kuopion Yrittäjien puheenjohtajana.

”Haluaisin tuoda yrittäjäkenttään lisää yhdessä tekemistä ja tsem-pihenkeä. Tavoitteeni on, että mah-dollisimman monet yrittäjät solmi-sivat yhteyksiä keskenään, voisivat soitella ja kysellä vinkkejä. Me kaikki

kun painimme melko pitkälti sa-manlaisten asioiden kanssa.”

”

Jokainen voi tulla tallille sellaisena kuin on.

Hennan oma missio yrittäjänä on hyvinvoinnin edistäminen.

”Jokainen voi tulla tallille sellai-sena kuin on ja kokea kuuluvansa porukkaan. Henkilökunta ja muut asiakkaat ottavat uudet tulijat sii-piensä suojaan. Jos yksikin ihminen kokee hyvinvointinsa kohentuneen tallilla käytyään, koen että olemme onnistuneet.”

Ratsastuskoulun ohella Hennal-la on myös vastuullisesti valmis-tettuja ratsastusasuja myyvä yritys, jota hän luotsaa yhdessä puolison-sa kanssa.

”Ettinen tuotanto on minulle tärkeää. On kauheaa katsoa tv-dokumentteja, joissa halpatyöläiset jossain Aasiassa nukkuvat vaate-tehtaiden lattioilla sen lyhyen ajan, mitä ylipäättään saavat levätä.”

”Toivon, että elinaikanani voisin omalta pieneltä osaltani vaikuttaa siihen, että maailmasta tulisi parempi paikka”, Henna pohtii. ●